

07.05. 6 клас укор.літ.
Література Криворіжжя
Вірші Лідії Миколаївни
Челнокової

Наче в Києві
рідному,
Тут каштани
живуть,
У краю
Криворізькому
Моє серце зовуть.

ЛІДІЯ МИКОЛАЇВНА
ЧЕЛНОКОВА
НАРОДИЛАСЬ У
КИЄВІ
У КРИВОМУ РОЗІ З
1953 РОКУ.

Лідія Челнокова

Лідія Миколаївна
Челнокова
народилась у
Києві.

У Кривому Розі з
1953 року.

Автор книг:
"Щиросердя" - 1999 р.,
"Звезды надо мною"-1999 р.,
"Переможе краса і любов" - 2002 р.,

книги для дітей:
"Первоцвіт" - 2002 р.,
"Ящірка 3!"- 2002 р.

Створила ряд вишитих картин за власними малюнками на теми творів Лесі Українки, Тараса Шевченка та своїх віршів і казок, а також за традиційними національними візерунками України хрестиком, гладдю, стебловим швом, аплікацією.

Створила витинанки-ілюстрації до власних казок.

Її роботи були представлені на чотирьох персональних виставках: у Криворізькій виставковій залі - в 1999 році та у 2001 році, у музеї-квартирі Григорія Івановича Синиці - в 2004 році, в Тернівському краєзнавчому музеї - в 2004 р., щороку бере участь у виставках народної творчості до Дня Незалежності України в Криворізькому краєзнавчому музеї.

Тернівський філіал
КЗК «Місцевий історико-краєзнавчий музей» КМР

з нагоди 26-ї річниці незалежності України

ВИСТАВКА
ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА
СІМ'І ЛІДІЇ ЧЕЛНОКОВОЇ
**«ДЕРЕВО РОДУ БУЯЄ,
КВІТУЄ»**

Відкривається 22 серпня 2017 р. о 13:00 год
Вул. Сестеринська, 1Б Діятииме до 20 вересня

САКСАГАНЬ

САКСАГАНЬ
ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНИЙ
І ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
АЛЬМАНАХ

№ 2 (96) 2016

Виходить з травня 1991 року
Тираж друкується українськими
та російськими мовами

Головний редактор
Андрій ДЮКА

Громадський редакційний радя

Береза В.М.
Свиріда Н.В.
Бірюкова А.О.
Василько Ю.Г.
Васильчик О.В.
Зеленко С.П.
Корсуненко В.П.
Мельник О.О.
Мельничук М.В. (примітка)
Михайленко А.В.
Найдюка І.В.
Підригальна А.М.
Турченко Г.Г.
Юрченко О.С.

ISSN 0886-1196

2
2016

ПРОЗА

Петр ПАВЛОВАЧ, ГЕРБ, КОТОРОГО НЕТ	3
Алена ВОСЛАДОВА, Рассказы	7
Алена МАКЕНТОВА, ПЕРВАЯ СЛУЖБА	16
Александр ВАСЬКОВ, РЕЦЕПТЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО	36
ПРОСТУПОВИ	36
Наталья МАКЕНЦОВА, ЖЕНА	36

ЕКАЗИ

Ксения ВЕНЕГРАДОВА	18
Людмила СЕМЕНОВА	22
Олександр ТКАЧЕНКО	23
Володимир КОТЛЕНКО	23
Алла ЧЕЛНОВА	24
Валентина КОСЛАЧЕНКО, Поема	27
Владимир КРУТЯКО	29
Михайло ЧЕРНІВ	32
Тетяна Коваленко - Тетяна Коваленко	33
Сергей ЗАМЕТНИКОВ	38
Світлана БЕРДЯКОВА	38
Дмитрий СЕВЕРЯНКО	38
Христина ПЕТУХИНА	38

ПУБЛІЦИСТИКА, АРХІВАНСТВО, АРТЕФАКТИ, АМБІГЕНОСІ

Андрій ДЮКА, РАВНОБІТТІ	3
ТОМАШЕВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ	4
ХУДОЖНИК ПІДАТОГ ІРИНА КОСЛОВ	4
Іва ВІВАЛДІНА, МІЛОДРУСНО УКРАЇНСЬКО	41

Твори Л. Челнокової друкувались в колективній збірці «Стежина», в альманасі «Саксагань», в газетах «Червоний гірник», «Домашний доктор», «Шахтар Кривбасу», в книзі Д. І. Кана, "Гигант в степи под Глееваткой 1961-2001", увійшли до Енциклопедії Кривого Рогу вишивки.

Л. Челнокова - дипломант фестивалів муз 1996, 1999 років.

Мамина пісня

Матуся сидить під горіхом в садочку
І шиє татусеві білу сорочку.
По білому білим узор вишиває,
Тихесенько пісню в замрії співає.
І я, коли виросту, стану велика,
Такого, як тато, візьму чоловіка.
І вишию хрестиком гарну сорочку
Йому і на щастя – малому синочку.

Білі голуби

Білі голуби, неначе квіти,
Мов лілеї білі розцвіли.
Тягнуть руки в небо мої діти -
Божим пташкам зерна принесли.
Дай їм Бог душею не зчерствіти,
Зберегти до сущого любов,
Все живе плекати і любити,
З віком , щоб цей дар не охолов.

За лелеками вслід

Летіли лелеки крило до крила
У парі закохані до джерела
Над степом розкішним в одвічній красі,
Що райдуги барви плекає усі.

І червень сміявся вишнево до них,
Торкався вітрами пір'їнок легких,
Їм добре на струменях синіх було,
Їм пахло до неба усе, що цвіло.
Я степом ішла за лелеками вслід,
Птахів розпитати про свій родовід.
Що помах крилатий на волі, щомить
Надія зростала, що родові жить.

За лелеками вслід (продовження)

В окисленім серці надію несу:
Чорнобильський атом не знищить красу.
Вона проростає крізь горе і біль,
Прихованих сліз затамованих сіль.
Дивлюся у небо я знову і знов –
На крилах лелечих життя і любов.
Моя Україно, лелеченько ти,
Надію крилату несеш у світи.

Ріка Саксагань

Під білою кригою спить Саксагань.
На старті вітри до зимових змагань.
Чатують на них в берегах комиші,
На чатах всі струни й моєї душі.
Ось чайка злетіла над лоном ріки,
І крила пташині з'єднали віки.
Біліє і сніг, і чаїне крило...
Сюди мене серце від мрій привело.
Я тут зустрічала століття нове,
Життя моє плином бурхливим пливе
- Ріка Саксагань, я - притока твоя,
І русло моє - Криворізька земля.

1999

Від чумацьких возів

Ведемо крізь віки Українську державу
Від чумацьких возів до космічної слави.
Беремо з рук до рук ми святу естафету
Від дідів, від батьків до високого злету.
Українська душа, наша мрія крилата
До небес, до зірок лине з рідної хати
На чумацькі шляхи не в степах, а у небі,
До пізнань таїни в невідступній потребі.
І встеляє синам рушниками дорогу
Україна в світи до небес від порогу.
Тож гартуйте сини, загартуйте крила,
Естафета батьків щоб між зір майоріла.

2001

Питання для бесіди за біографією та віршами Л. Челнокової

1. Коли і де народилася письменниця?
2. Яку освіту вона отримала?
3. Назвіть її збірки?
4. Розкажіть про її захоплення декоративно-ужитковим мистецтвом?
5. Який вірш Л. Челнокової сподобався найбільше?
6. Чим саме?
7. З якого вірша дізнаємось, що в ньому йдеться про криворізьку землю?
8. У яких віршах постерігається зв'язок між різними поколіннями українців?
9. Яка трагедія згадується у вірші «За лелеками вслід»?
10. У яких поезіях спостерігається любов авторки до рідної землі?
11. Яке враження справила на вас поезія Л. Челнокової?